

Åtgärder som har vidtagits i arbetet med torkan

Denna sommars extrema torka har lett till allvarliga konsekvenser för det svenska lantbruket. Med anledning av det har regeringen och myndigheter, i nära dialog med bransch och näring, genomfört ett antal insatser för att förbättra lantbrukarnas situation. I detta faktablad finns ett antal av de insatser som har gjorts, eller som kommer att genomföras, samlade.

Stödpaket på 1,2 miljarder kronor

Regeringen kommer att föreslå ekonomiskt stöd till lantbrukare som har drabbats av sommarens extrema torka. Ett nationellt stödpaket på sammanlagt drygt 1,2 miljarder kronor kommer att läggas fram med hänsyn till den foderbrist och det inkomstbortfall som förväntas hos lantbrukarna på grund av torkan.

400 miljoner kronor för att stärka lantbrukarnas likviditet 2018

För att ge lantbrukare med mjölk-, nötkött- och lammproduktion bättre förutsättningar att klara bristen på foder och de ökade kostnader som det innebär, skjuter regeringen till 400 miljoner kronor under år 2018. Dessa medel kommer att betalas ut så fort som möjligt, men senast i december 2018.

60 miljoner i nedsatt kontrollavgift för slakterierna 2018

Regeringen skjuter till 60 miljoner under 2018 för att sänka den avgift som slakterierna betalar för den obligatoriska kontrollen. Genom att hålla nere kostnaderna i slakteriled möjliggör regeringen för

minskade kostnader för djurproducenter, vilket kan förbättra deras likviditet under en period med stora ekonomiska utmaningar.

760 miljoner kronor för ytterligare åtgärder 2019

Under 2019 kommer regeringen att tillskjuta medel för ytterligare åtgärder för att underlätta för jordbruks- och livsmedelssektorn som drabbats av torkan. Utformning av åtgärderna kommer att ske i dialog med branschen så att medlen kan inriktas där de gör störst nytta för det svenska lantbruket och den svenska livsmedelsproduktionen.

Tidigare insatser som har genomförts

Ansökan om finansiellt stöd från EU

Regeringen har skickat in en ansökan om finansiellt stöd från EU och bett om undantag från ett antal regler.

Ansökan om höjt förskott på landsbygdsstöd

Jordbruksverket har ansökt hos EU-kommissionen om att få höja förskottet på de djur- och arealbaserade stöden i landsbygdsprogrammet från 75 procent till 85 procent för att stärka likviditeten ytterligare hos lantbrukarna.

Beslut om regellättnader och undantag

Jordbruksverket, Länsstyrelserna och övriga berörda myndigheter har beslutat om olika regellättnader och undantag för lantbrukare med anledning av torkan. Det har till exempel resulterat i att:

- Beslut har tagits om att tillåta undantag från vissa skörderegler. Det har lett till att lantbrukare har kunnat skörda foder från mark i träda tidigare än vanligt.
- Lantbrukare har getts möjlighet att ha sina djur på betesmarker med lite växtlighet.
- Lantbrukare kan använda gräs och klöver som behandlats med växtskyddsmedel som foder.
- Länsstyrelserna upplåter också i flera fall möjlighet att skörda vallfoder och bete i naturreservat och i nationalparker.
- Jordbruksverket har beslutat om undantag i registreringen för foderföretagare. De som säljer mindre än 10 ton torrt foder per år till lokala köpare behöver inte registrera sig som foderföretagare.

Arbete som pågår

Att få tillstånd att använda spannmål som skulle använts som utsäde

Sverige försöker få ett undantag från EU-reglerna om utsäde. Det handlar om att få tillstånd att använda spannmål som egentligen skulle ha levererats till kvarnar som utsäde istället.

Subventionerad kreditrådgivning för lantbrukare

Jordbruksverket planerar för att lantbruksföretag i höst ska kunna ta del av subventionerad gårdsspecifik kreditrådgivning, inom ramen för landsbygdsprogrammets budget. Rådgivningen ska hjälpa lantbrukarna att stärka sin likviditet.

Hjälp från försvaret och andra myndigheter

Även Fortifikationsverket vill som förvaltare av markområden bidra till att allt tillgängligt

foder samt betesmarker kan komma till nytta och användas. Med anledning av det upplåter de, efter godkännande av Försvarmakten, i vissa fall tillfällig nyttjanderätt av mark för att minska bristen på foder eller bete. Regeringen undersöker även vilka andra myndigheter som skulle kunna bidra på motsvarande sätt.

Kontinuerlig information till lantbrukare

Jordbruksverket förmedlar löpande information om vad som gäller för jordbrukarstöden under den rådande torkan.

Tätt samarbete med branschen

Regeringen har täta kontakter med branschen och Jordbruksverket för att säkerställa att alla arbetar nära varandra.

Dispenser för ekologiska lantbrukare att använda konventionellt foder

Möjlighet finns för lantbrukare med ekologisk produktion att utfordra med icke ekologiskt foder. Ansökan om detta görs hos Jordbruksverket.

Utbildning av distriktsveterinärer

Distriktsveterinärerna utbildas extra i ämnen som foderbrist och växtförgiftning för att kunna ge ännu bättre stöd till djurägare.

Förändringar i ersättningar till lantbrukare

Det finns möjlighet att, inom ramen för en kommande programändring av landsbygdsprogrammet, se över förutsättningarna att höja ersättningen för stöd till betesmarker, där även hästar kan användas som betande djur.

Undersöker lösningar på problem med att frakta foder via fartyg

Berörda myndigheter undersöker just nu lösningar på problemen med att frakta foder på fartyg. Torrt foder räknas som farligt gods på grund av brandrisken.

